

Ishøj Spildevand A/S
Baldersbækvej 6
2635 Ishøj

Den 10. august 2018
Sag nr. 18/14225

Korrigeret afgørelse om økonomiske rammer for 2017

Indledning

Vi fastsætter økonomiske rammer for de vandselskaber, der er omfattet af vandsektorloven.

Driver I et vandselskab med både vandforsyningsaktiviteter og spildevandsforsyningsaktiviteter, fastsætter vi en økonomisk ramme for hver forsyningsart. Den økonomiske ramme udmeldes som en samlet indtægtsramme.

Denne afgørelse er korrigeret i forhold til den tidligere udmeldte. Det skyldes, at Konkurrenceankenævnet den 16. marts 2018 afgjorde en prøvesag, der blev hjemvist til fornyet behandling og afgørelser. Kendelsen har betydning for jeres økonomiske ramme for 2017¹, selvom I ikke var part i sagen. Den relevante sag angik fastsættelse af det individuelle effektiviseringskrav på omkostninger til miljø- og servicemål samt særlige omkostninger.

På baggrund af kendelsen træffer vi korrigeret afgørelse om jeres individuelle effektiviseringskrav i den økonomiske ramme for 2017. Baggrunden og begrundelsen for ændringen fremgår af afsnittet Individuelt effektiviseringskrav. På alle andre punkter er afgørelsen uændret.

Den korrigerede afgørelse er sendt i høring den 10. august 2018 med høringsfrist den 20. august 2018. Forsyningssekretariatet gør opmærksom på, at I alene har mulighed for at fremsende høringssvar til den del af afgørelsen, der er genbehandlet som følge af Konkurrenceankenævnets kendelse.

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 41 71 50 00
Fax 41 71 51 00
CVR-nr. 10 29 48 19
vand@kfst.dk
www.kfst.dk

FORSYNINGSSEKRETARIATET

Forsyningssekretariatet
er en del af Konkurrence-
og Forbrugerstyrelsen.

¹ <https://www.kfst.dk/afgoerelser-ruling/vandtilsyn/ankekendelser/20180316-vfl-2-2017-danva/>

Afgørelse

I er omfattet af vandsektorloven (vandsektorlovens § 2, stk. 1), og vi har derfor fastsat en økonomisk ramme, der udgør de samlede, årlige indtægter, som I må opkræve i 2017 (vandsektorlovens § 6, stk. 1).

I 2017 udgør jeres indtægtsramme: 34.904.886 kr.

Indtægtsrammen er opgjort inklusive afgifter men eksklusive moms.

Begrundelsen finder I på de følgende sider.

Indhold

Sagsfremstilling	4
Begrundelse	5
Oversigt over den økonomiske ramme for 2017	6
Grundlag	7
Individuelt effektiviseringskrav	9
Generelt effektiviseringskrav	13
Historisk over- eller underdækning	14
Korrektion af prisloft 2015	15
Kontrol af prisloft 2015	16
Klagevejledning	17

Sagsfremstilling

I har i indberetningsperioden den 1. april 2016 – 15. maj 2016 indberettet en række oplysninger til brug for fastsættelsen af økonomiske rammer for 2017 (ØR-bekendtgørelsens § 17, stk. 1).

Vi har på baggrund af de indsendte oplysninger udarbejdet et udkast til afgørelse.

Udkastet til afgørelsen er sendt i høring den 15. november 2016 med to ugers høringsfrist.

I har afgivet høringssvar den 29. november 2016, som er inden for fristen. I høringsfasen er I fremkommet med bemærkninger til følgende områder:

- Grundlag
- Individuelt effektiviseringskrav
- Mangel på vejledende rammer (behandles under Begrundelse)

Jeres bemærkninger behandles under de enkelte områder.

Begrundelse

Vi har fastsat jeres økonomiske ramme med hjemmel i vandsektorloven² samt bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (herefter ØR-bekendtgørelsen).³

I har indberettet en årlig debiteret vandmængde på over 800.000 m³. Det betyder, at vi skal fastsætte en *indtægtsramme* for jer (ØR-bekendtgørelsens § 4), og at I samtidig er omfattet af den *totaløkonomiske benchmarking* (ØR-bekendtgørelsens § 6).

Indtægtsrammen udgør en beløbsmæssig grænse for jeres samlede indtægter og er opgjort på baggrund af jeres samlede omkostninger til drift og anlæg til indvinding, behandling, transport og levering af vand mod betaling, herunder salg af vand til andre vandselskaber (ØR-bekendtgørelsens § 1, stk. 2).

Afgørelsen om jeres indtægtsramme for 2017 er delt op, således at *begrundelsen* for de fastsatte beløb fremgår af de følgende afsnit, mens selve *beregningen* af indtægtsrammen fremgår af bilag A.

Høringssvar

I har i høringssvaret efterspurgt, hvornår I kan forvente at modtage de vejledende økonomiske rammer for de to efterfølgende år.

Vi bemærker, at de vejledende økonomiske rammer for de efterfølgende to år bliver sendt til jer samtidig med jeres afgørelser. Dette har hele tiden været intentionen, idet der er tale om vejledende økonomiske rammer. Det har således ikke været hensigten, at de vejledende økonomiske rammer skulle i høring hos jer.

² Lov nr. 469 af 12/06/2009 med senere ændringer

³ Bkg. nr. 1235 af 10/10/2016

Oversigt over den økonomiske ramme for 2017

Oversigt over den økonomiske ramme				
Grundlag til brug for fastsættelsen af den økonomiske ramme for 2017	32.964.819	kr.		
- heraf ikke-påvirkelige omkostninger	9.975.028	kr.		
Individuelt effektiviseringskrav	454.327	kr.		
Generelt effektiviseringskrav	272.917	kr.		
Samlede omkostninger i alt	32.237.575	kr.	32.237.575	kr.
Historisk over- eller underdækning				
Tillæg/fradrag for historisk over- eller underdækning	546.978	kr.	546.978	kr.
Korrektion af prisloft 2015				
Korrektion af faktiske 1:1 omkostninger i 2015	2.067.400	kr.		
Korrektion af faktiske nettofinansielle poster i 2015	334.790	kr.		
Korrektion af faktiske driftsomkostninger til miljø- og servicemål i 2015	-318.118	kr.		
Korrektion af tillæg for planlagte investeringer vedrørende 2015	36.260	kr.		
Samlet korrektion af budgetterede omkostninger i 2015	2.120.332	kr.	2.120.332	kr.
Korrektion i forhold til tidligere indtægtsramme				
Korrektion for overholdelse af indtægtsrammen i prisloft 2015	1	kr.	1	kr.
Økonomisk ramme for 2017			34.904.886	kr.

Grundlag

Jeres økonomiske rammer for 2017 er fastsat med udgangspunkt i jeres indberettede faktiske driftsomkostninger i 2013-2015 suppleret med oplysninger fra jeres tidligere fastsatte prislofter eller indtægtsrammer (ØR-bekendtgørelsens § 17, stk. 2).

Vi har endvidere indregnet det historiske investeringstillæg og tillægget for gennemførte investeringer i perioden 2010-2015 (ØR-bekendtgørelsens § 17, stk. 2).

Den økonomiske ramme er endelig tilpasset jeres eventuelle tilknyttede aktiviteter, som fra 1. januar 2017 udføres inden for jeres vandselskab (ØR-bekendtgørelsens § 17, stk. 3).

Vi offentliggør hvert år senest den 1. juli den beregnede pristalsregulering og produktivitetsudvikling. Resultatet er offentliggjort på www.kfst.dk/vandtilsyn.⁴

Jeres økonomiske ramme er fastlagt ud fra de principper, der fremgår af notatet ”Metode til at fastlægge et nyt økonomisk grundlag for vandselskaber”, som er offentliggjort på www.kfst.dk/vandtilsyn.⁵

Høringssvar

I har i jeres høringssvar angivet, at I ikke er enige i den fremgangsmåde, vi har anvendt til beregning af jeres renteomkostninger i jeres nye økonomiske grundlag.

Det økonomiske grundlag skal fastlægges ud fra jeres faktiske driftsomkostninger for årene 2013 til 2015 suppleret med oplysninger fra de tidligere fastsatte prislofter eller indtægtsrammer (ØR-bekendtgørelsen § 17). Der er således ikke hjemmel til at indregne renteomkostninger forbundet med lån optaget i 2015, eller i løbet af 2016, hvor rentebetalingen først falder i 2016 eller senere, i det økonomiske grundlag. Jeres renteomkostninger til allerede optagne lån, hvor der faktisk er afholdt omkostninger, indgår i jeres økonomiske ramme.

I anfører, at perioden 2013 til 2015, i forbindelse med fastsættelsen af de økonomiske rammer, alene skal ses i forhold til driftsomkostninger. I anfører yderligere, at i forhold til andre omkostninger, der ikke er driftsomkostninger, er der ikke angivet en tilsvarende begrænsning. Da finansielle omkostninger skal anses for en omkostning for sig selv, og ikke en del af driftsomkostningerne, er der ikke grundlag for at antage finansielle omkostninger som omfattet af begrebet faktiske driftsomkostninger. Dermed er medregningen af disse ikke begrænset til perioden fra 2013 til 2015.

⁴ <http://www.kfst.dk/Vandtilsyn/Oekonomiske-rammer/Analyser>

⁵ <http://www.kfst.dk/Vandtilsyn/Oekonomiske-rammer/Nyt-oekonomisk-grundlag>

Formålet med at anvende perioden fra 2013 til 2015 er at sikre de mest aktuelle tal til beregningerne og samtidigt sikre, at der ikke er mulighed for at påvirke omkostningerne, som indgår i grundlaget for de fremtidige økonomiske rammer efter loven var vedtaget. Vandsektorloven trådte i kraft den 1. marts 2016 og på det tidspunkt var regnskabet for 2015 afsluttet. Derfor er 2015 det seneste år der indgår omkostninger for i de økonomiske rammer. Det fremgår endvidere af bemærkningerne til vandsektorloven, at der ved fastsættelsen af de økonomiske rammer for 2017 skal tages udgangspunkt i oplysninger om vandselskabets faktiske og budgetterede omkostninger i 2013 til 2015. Der er således tale om alle omkostninger og ikke en begrænsning til alene driftsomkostninger.

I henviser endvidere i høringsnotatet til ministersvaret på spørgsmål 3 til vandsektorloven. Heri fremgår, at de nye rammer skal dække omkostninger til drift og anlæg, herunder også hidtidige investeringstillæg og at det implicit ligger heri, at allerede optagne lån indgår i fastsættelsen af de nye økonomiske rammer. Det er vores vurdering, at der henvises til de finansielle omkostninger, som allerede er inkluderet i de hidtidige indtægtsrammer, og ikke at der er tale om at finansielle omkostninger fra nye lån skal inkluderes.

Videre henvises i høringsnotatet til et ministersvar på spørgsmål 27 hvori det fremgår, at alle tillæg inklusiv de planlagte og igangsatte skal indgå i fastsættelsen af det nye grundlag. Vandselskaber har mulighed for at søge om at få godkendt tillæg til planlagte investeringer (ØR-bekendtgørelsen § 16, stk. 5-7). Der er således en specifik hjemmel til at indregne tillæg for nye investeringer samt de finansielle omkostninger forbundet hermed.

Såfremt det ikke er muligt for jer at betale afdrag og renter forbundet med jeres investeringer kan I søge om at få et supplerende tillæg til den økonomiske ramme til at dække afdrag og renter på jeres investeringer (ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 6). I kan finde ansøgningsblanketten i VandData.

Vi har på den baggrund ikke foretaget nogen ændringer i jeres økonomiske grundlag.

Opgørelsen af jeres grundlag fremgår af bilag B samt fane 3 i bilag A. Jeres investeringsoverblik fremgår af bilag C.

Individuelt effektiviseringskrav

Vi offentliggør hvert år grænsen for, hvornår et vandselskab betragtes som effektivt. Resultatet og benchmarkingmodellen er offentliggjort på www.kfst.dk/vandtilsyn.⁶

I har under den totaløkonomiske benchmarking opnået en effektivitet, som er lavere end den offentliggjorte grænse. Vi har derfor korrigeret jeres indtægtsrammer med et individuelt effektiviseringskrav (ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 1. pkt.).

Vi fastsætter det individuelle effektiviseringskrav på baggrund af det beregnede effektiviseringspotentiale i den totaløkonomiske benchmarking.

Høringssvar

I har i jeres høringssvar angivet, at indhentningshastigheden for effektiviseringspotentialet på henholdsvis drift og anlæg skal fordeles, så det svarer til fordelingen af de totale omkostninger mellem drift og anlæg i stedet for den ligelige fordeling, vi har antaget.

I forbindelse med høringen til benchmarkingmodellen anvendte vi en lineær sammenhæng mellem fordelingen af omkostningerne og potentialet på selskabsniveau, som svarer til den model, I foreslår. Vi har efterfølgende vurderet, at der er en række forhold, der udover fordelingen af omkostninger ligeledes skal have indflydelse på indhentningshastigheden.

Vi har fastsat indhentningsperioden for det individuelle effektiviseringspotentiale til 8 år. Uanset indhentningshastigheden, kan det individuelle effektiviseringskrav maksimalt udgøre 2 pct. årligt, og dermed tages der allerede her et væsentligt forsigtighedshensyn til selskabernes effektiviseringsproces.

Indhentningshastigheden har betydning for størrelsen af det individuelle effektiviseringskrav, som fastsættes med udgangspunkt i det individuelle effektiviseringspotentiale. En lav indhentningshastighed betyder, at selskabet skal indhente effektiviseringspotentialet over en længere periode, sammenlignet med en højere indhentningshastighed. Dermed fører en lavere indhentningshastighed alt andet lige til et lavere individuelt effektiviseringskrav.

Indhentningsperioden på 8 år er fastsat med udgangspunkt i følgende faktorer:

⁶ <http://www.kfst.dk/Vandtilsyn/Benchmarking/Modelbeskrivelse-og-resultater/Benchmarking-2017>

- 1) Driftsomkostningerne udgør mellem 50-65 pct., mens anlægsomkostningerne udgør mellem 35-50 pct. for drikke- og spildevandsselskaberne.
- 2) Potentialet på driftsomkostningerne udgjorde ca. 593 mio. kr. i den tidligere benchmarkingmodel, som alene var baseret på driftsomkostninger. I den nuværende totaløkonomiske benchmarkingmodel, hvor også anlægsomkostningerne indgår, er potentialet beregnet til ca. 558 mio. kr. Det samlede potentiale i den totaløkonomiske benchmarkingmodel udgøres således hovedsageligt af et potentiale på driftsomkostningerne.
- 3) Omsætningen i anlægsaktiverne er steget med ca. 24 pct. fra 2013-2015. Det indikerer en stigning i udskiftningen af anlægsmassen, hvilket er i tråd med, at selskaberne står overfor at indhente et investeringsefterslæb.
- 4) Selskabernes faktiske effektiviseringer på driftsomkostningerne udgjorde årligt 280 mio. kr. i perioden 2010-2014, hvilket svarer til 2,33 pct. af den samlede indtægtsramme uden ikke-påvirkelige omkostninger i 2017.

Indhentningshastigheden er beregnet ved at dividere den del af effektiviseringspotential på henholdsvis drifts- og anlægsomkostninger, som årligt kan effektiviseres, med 2: $(0,25+0,0153)/2 = 0,1327$. Dette er efterfølgende afrundet til 12,5 pct., som svarer til, at potentialet skal indhentes på 8 år.

Da det årlige individuelle effektiviseringskrav maksimalt kan udgøre 2 pct. af indtægtsrammen betyder det i praksis, at selskaber med et individuelt effektiviseringspotential på 16 pct. får mere end 8 år til at indhente potentialet.

Som anført i punkt 1 har nogle selskaber en højere vægt af anlægsomkostninger end driftsomkostninger, hvilket kan tale for, at indhentningsperioden skulle være længere end 8 år, da indhentningshastigheden på anlægsomkostninger er væsentligt lavere end på driftsomkostningerne.

På den anden side ligger effektiviseringspotential i stor udstrækning på driften, jf. punkt 2, hvilket taler for en kortere indhentningsperiode end 8 år, da det vurderes, at driftspotentialet kan indhentes over 4 år (men maksimalt 5 pct. årligt). Samtidigt er investeringerne i sektoren stigende, jf. punkt 3, hvilket indikerer, at selskaberne kan påvirke mere end 1,53 pct. af deres anlægsomkostninger årligt. Begge forhold indikerer, at indhentningshastigheden kan være højere end 8 år.

Dertil kommer, at selskaberne har effektiviseret 280 mio. kr. årligt siden 2010 alene på driften, jf. punkt 4. Når det omregnes til effektiviseringer på totalomkostningerne, svarer dette til årlige faktiske effektiviseringer på 2,33 pct., hvilket er højere end det maksimale individuelle krav på 2 pct. årligt.

Det er på baggrund af ovenstående vores vurdering, at en indhentningsperiode på 8 år er konservativ og realistisk. Vi fastholder derfor denne indhentningsperiode.

Costdriversammensætning

Vi har gennemført en analyse af betydningen af jeres sammensætning af costdrivere i forhold til beregningen af de individuelle effektiviseringspotentialer.

Det er vores vurdering, at I har en særlig sammensætning af costdrivere. Da jeres costdrivere afviger væsentligt fra gennemsnittet har vi reduceret jeres effektiviseringspotentialer. En beskrivelse af analysen fremgår af bilag 1 og resultaterne kan ses i bilag 4.

Opgørelsen af jeres individuelle effektiviseringskrav fremgår af fane 4 i bilag A.

Konsekvenser af Konkurrenceankenævnets kendelse

Konkurrenceankenævnet har i sin kendelse af 16. marts 2018 stadfæstet fastsættelse af det individuelle effektiviseringskrav for så vidt angår de særlige omkostninger. Nævnet har imidlertid vurderet, at vi ved fastsættelsen af det individuelle effektiviseringskrav i forbindelse med de økonomiske rammer for 2017 ikke har været berettiget til at undlade at tage hensyn til selskabernes omkostninger til miljø- og servicemål. Nævnet hjemviste på denne baggrund klagepunktet om miljø- og servicemål til fornyet behandling og afgørelse.

Nævnet lagde i sin kendelse vægt på, at det af de specielle bemærkninger til vandsektorlovens § 4, stk. 1 og 2 fremgår, at vi indtil benchmarkingmodellen for indtægtsrammerne 2018 er udarbejdet, skal foretage konkrete individuelle vurderinger af vandselskabets indberetninger med hensyn til, om benchmarkingmodellen tager højde for aktiviteter og omkostninger som følge af vandselskabernes aktiviteter vedrørende bl.a. miljø, klima og energi.

Henset hertil var det nævnets vurdering, at det forhold, at vi har holdt omkostningerne til miljø- og servicemål ude af benchmarkingmodellen for 2017, ikke medførte, at vi havde foretaget en vurdering af betydningen af selskabets omkostninger hertil. Dette på trods af, at det ikke er muligt at foretage en individuel vurdering af selskabernes omkostninger til miljø- og servicemål.

Forsyningssekretariatet har forstået nævnets kendelse således, at det alene er ved fastsættelsen af vores metode til benchmarkingen for 2017 og ved fastsættelse af det individuelle effektiviseringskrav i forbindelse hermed, at vi ikke har taget tilstrækkeligt hensyn til selskabernes indberettede omkostninger for 2015 og 2016 til miljø- og servicemål.

Vi har som følge af kendelsen genbehandlet afgørelsen om jeres økonomiske ramme for 2017.

På baggrund af kendelsen har vi i jeres korrigerede afgørelse om økonomisk ramme for 2017 undladt at overføre det individuelle effektiviseringskrav til omkostninger for miljø- og servicemål.

Vi har således i beregningen af det effektive omkostningsniveau ikke ganget de faktiske omkostninger til miljø- og servicemål i 2015 og de planlagte omkostninger til miljø- og servicemål i 2016 med jeres efficiensscore. Vi har i stedet lagt disse omkostninger til jeres ikke-påvirkelige omkostninger. På den måde vil der ikke blive stillet et individuelt effektiviseringskrav til jeres faktiske og planlagte omkostninger til miljø- og servicemål.

Dette har medført en ændring af jeres individuelle effektiviseringskrav i jeres økonomiske ramme for 2017. Endvidere har denne ændring medført konsekvensrettelser i størrelsen af indtægtsrammen samt det individuelle effektiviseringskrav i jeres afgørelse om økonomiske rammer for 2018 – 2019.

Opgørelsen af jeres ændrede individuelle effektiviseringskrav fremgår af fane 4 i bilag A.

Generelt effektiviseringskrav

Vi har korrigeret jeres økonomiske ramme med et generelt effektiviseringskrav på jeres driftsomkostninger og jeres anlægsomkostninger.

Det generelle effektiviseringskrav på jeres *driftsomkostninger* udgør 2 pct. af de driftsomkostninger, der indgår i jeres indtægtsramme for 2017 (ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 2. pkt.).

Det generelle krav på jeres *anlægsomkostninger* udgør en procentdel af de anlægsomkostninger, som indgår i indtægtsrammen for 2017 (ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 3. pkt.). Vi har beregnet procentdelen på baggrund af produktivitetsudviklingen (ØR-bekendtgørelsens § 10, stk. 2).

Opgørelsen af jeres generelle effektiviseringskrav fremgår af fane 5 i bilag A.

Historisk over- eller underdækning

Ved overgangen til den nye regulering bevarer det tidligere udmeldte prisloft for 2015 sin gyldighed (ØR-bekendtgørelsen § 27, stk. 3). Vi har derfor indregnet en eventuel resterende historisk over- eller underdækning frem til og med 2020.

Opgørelsen af jeres historiske over- eller underdækning fremgår af fane 6 i bilag A.

Korrektion af prisloft 2015

Ved overgangen til den nye regulering bevarer det tidligere udmeldte prisloft for 2015 sin gyldighed (ØR-bekendtgørelsen § 27, stk. 3). Vi har derfor foretaget en korrektion af de budgetterede omkostninger i jeres prisloft for 2015.

1:1 omkostninger

Vi har på baggrund af jeres indberettede reguleringsregnskab for året 2015 samt den tilhørende underskrevne revisorerklæring af 11. maj 2016 godkendt jeres faktiske 1:1 omkostninger i 2015.

Opgørelsen af korrektionerne fremgår af fane 8 i bilag A.

Nettofinansielle poster

Vi har på baggrund af jeres indberettede reguleringsregnskab for året 2015 samt den tilhørende underskrevne revisorerklæring af 11. maj 2016 godkendt jeres faktiske nettofinansielle poster i 2015.

Opgørelsen af korrektionerne fremgår af fane 8 i bilag A.

Driftsomkostninger til miljø- og servicemål

Vi har på baggrund af jeres indberettede reguleringsregnskab for året 2015 samt den tilhørende underskrevne revisorerklæring af 11. maj 2016 godkendt jeres faktiske omkostninger til miljø- og servicemål i 2015.

Opgørelsen af korrektionerne fremgår af fane 8 i bilag A.

Planlagte investeringer

Vi har på baggrund af jeres indberettede investeringsregnskab for året 2015 samt den tilhørende underskrevne revisorerklæring af 11. maj 2016 vurderet, at de indberettede gennemførte investeringer er tillægsberettigede.

Opgørelsen af jeres gennemførte investeringer i 2015 fremgår af fane 7 i bilag A. Opgørelsen af korrektionerne fremgår af fane 8 i bilag A.

Kontrol af prisloft 2015

Ved overgangen til den nye regulering bevarer det tidligere udmeldte prisloft for 2015 sin gyldighed (ØR-bekendtgørelsen § 27, stk. 3). Vi har derfor kontrolleret, om I har overholdt indtægtsrammen i jeres prisloft for 2015.

Opgørelsen af, om I har overholdt indtægtsrammen i prisloft 2015, fremgår af fane 9 i bilag A.

Med venlig hilsen

Forsyningssekretariatet

A handwritten signature in dark ink, reading "Tone Madsen". The signature is written in a cursive, flowing style.

v/ Tone Madsen

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Konkurrenceankenævnet (vandsektorlovens § 26, stk. 2) efter bestemmelserne i vandsektorlovens kapitel 9. En klage til Konkurrenceankenævnet skal indgives skriftligt af de klageberettigede til Forsyningssekretariatet (vandsektorlovens § 27).

Forsyningssekretariatet sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Konkurrenceankenævnet ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

De klageberettigede er adressaten for afgørelsen (vandsektorlovens § 27). For så vidt angår spørgsmål om natur og miljø er endvidere følgende klageberettigede:

- 1) offentlige myndigheder,
- 2) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, og
- 3) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.

Konkurrenceankenævnet opkræver et gebyr på 5.000 kr. for at behandle en klage og fastsætter frist for dets indbetaling. Betalingen sker direkte til Konkurrenceankenævnet.

Forsyningssekretariatets afgørelser efter vandsektorloven eller de regler, der fastsættes i medfør heraf, kan ikke indbringes for domstolene, før Konkurrenceankenævnets endelige afgørelse foreligger (vandsektorlovens § 29, stk. 2).